

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **T. T.**, zast. JUDr. Athanassiose Pantazopoulose, advokátem se sídlem Slavíkova 1510/19, Praha 2 - Vinohrady, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 – Nusle, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2019, čj. MV-138279-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2020, čj. 14 A 189/2019-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Nigerijské federativní republiky. Do ČR přicestoval v roce 2011. V prosinci 2018 požádal o povolení k trvalému pobytu. Rozhodnutím ze dne 7. 8. 2019 Ministerstvo vnitra žádost zamítlo, jelikož žalobce nesplnil podmínku nepřetržitého pobytu na území ČR po dobu nejméně 5 let [§ 68 odst. 1 ve spojení s § 68 odst. 3 písm. f) a § 47 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Žalobce se odvolal. Rozhodnutím specifikovaným v záhlaví žalovaná jeho odvolání zamítla. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou městský soud shora specifikovaným rozsudkem zamítl.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalované

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podmínka nepřetržitého pobytu na území dle něj vychází spíše z fyzické přítomnosti na území než z toho, že by cizinec po tuto dobu měl mít pobytové povolení, které samo o sobě neznamena fyzickou přítomnost. Odkazuje na směrnici Rady 2003/109/ES*. Uvádí, že na území ČR fakticky pobývá od roku 2011. Nejdřív zde studoval, od října 2014 je jednatelem obchodní společnosti, dlouhodobě zde žije s partnerkou, která má v ČR povolen trvalý pobyt, a - jak nově uvádí v kasační stížnosti - koncem roku 2020 se jim narodilo i dítě. Upozorňuje, že v ČR také vlastní nemovitost, je bezúhonný, řádně platí daně a pojistné. Napadené rozhodnutí jej nepřiměřeně zasáhlo na právu na rodinný a soukromý život, avšak správní orgány se s tím nevypořádaly.

[3] Stěžovatel očekával, že jeho žádosti bude vyhověno. Pracovník přepážky ministerstva ho údajně neupozornil, že – co do délky nepřetržitého pobytu na území – je třeba brát v úvahu i povolení k dlouhodobému pobytu z roku 2012, o němž v době podání žádosti o trvalý pobyt nebylo pravomocně rozhodnuto. Správní orgán měl ihned po podání žádosti zkoumat oprávněnost podání. Stěžovatel by tak měl prostor podat žádost o jinou formu pobytu, a tím si zajistit legální pobyt na území v době, kdy k podání takové žádosti byl ještě oprávněn.

[4] Žalovaná navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel nejdřív v ČR pobýval na základě vízového pobytu nad 90 dnů vydaného za účelem „jiné/ostatní“ (od 9. 3. 2011 do 29. 2. 2012). Dne 13. 2. 2012 požádal o povolení dlouhodobého pobytu za účelem „jiné/ostatní“. Dne 13. 12. 2018 stěžovatel požádal o povolení k trvalému pobytu (nyní sporný pobytový titul). Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu z února 2012 byla pravomocně zamítnuta až dne 20. 2. 2019. Dne 7. 3. 2019 stěžovatel obdržel výjezdní příkaz s platností do 21. 4. 2019. Dne 19. 6. 2019 podal žádost o dlouhodobé vízum nad 90 dnů za účelem „strpění pobytu“, která byla pravomocně zamítnuta dne 2. 7. 2019. Ke dni rozhodování ministerstva, tj. 7. 8. 2019, stěžovatel nedisponoval žádným platným pobytovým oprávněním na území.

III.A. K nezapočítání fikce oprávněného pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců

[7] Jádrem tohoto případu je otázka, zda podmínku nepřetržitého pobytu na území dle § 68 zákona o pobytu cizinců lze vykládat tak, že postačuje, aby stěžovatel na území ČR skutečně pobýval, a to na základě fikce oprávněnosti pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

* Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Úř. věst. L 16, 23. 1. 2004, s. 44-53, zvláštní vydání v českém jazyce: Kapitola 19 Svazek 006 s. 272 - 281

pokračování

[8] Stěžovateli nelze upřít, že v ČR od roku 2011 pobývá. Jeho předpoklad o tom, jak správní orgány o žádosti rozhodnou, či „legitimní očekávání“, kterému stěžovatel věnuje podstatnou část kasační stížnosti, ovšem byly mylné. Zákon o pobytu cizinců požaduje, aby cizinec, který žádá o povolení k trvalému pobytu jakožto „nejvyšší“ z pobytových titulů, měl po dobu nepřetržitého pobytu na území tento pobyt skutečně povolen.

[9] Zákon o pobytu cizinců stanovuje přesné podmínky, které je třeba splnit, aby cizinci byl povolen trvalý pobyt. Dle § 68 odst. 1 ve znění účinném do 31. 8. 2019 platí, že povolení k trvalému pobytu *se na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let*. Podle § 68 odst. 3 písm. f) téhož zákona se do doby pobytu podle odstavce 1 nezapočítává mj. doba pobytu na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4; to ovšem neplatí, pokud na základě žádosti zakládající oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4 bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno nebo byla prodloužena jeho platnost (zvýraznění doplněno).

[10] V době podání žádosti o trvalý pobyt stěžovatel pobýval v ČR právě na základě fikce oprávněnosti svého pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Jeho vízum z roku 2011 jej tedy opravňovalo k pobytu na území ČR i navzdory tomu, že doba platnosti tohoto víza uplynula před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu (žádost o dlouhodobý pobyt podal 13. 2. 2012, vízum mělo být platné jen do 29. 2. 2012; k tomu srov. rozsudek ze dne 9. 3. 2021, čj. 2 Azs 129/2020-23, bod 21 a násl.). Jelikož správní orgány pravomocně nerozhodly o stěžovatelově žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu do dne 20. 2. 2019, stěžovatel v ČR na základě fikce oprávněnosti pobytu pobýval až do této doby. Po tomto datu ovšem nedisponoval dalším plnohodnotným pobytovým titulem (viz bod [6] shora). Ani nynější žádost ze dne 13. 12. 2018 o povolení k trvalému pobytu nezaložila další fikci oprávněnosti pobytu (k tomu viz rozsudek ze dne 19. 4. 2016, čj. 3 Azs 96/2015-44).

[11] Již při prvním čtení § 68 odst. 1 a § 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců je jasné, že zákonodárce **nepokládá** dobu fikce oprávněnosti pobytu dle § 47 odst. 4 téhož zákona za dobu nepřetržitého pobytu na území dle § 68 odst. 1, **pokud** žádosti o vydání pobytového titulu, která založila fikci oprávněnosti pobytu, **nebylo vyhověno** (výjimkou by byl pouze případ, pokud stěžovatel v mezichase získal jiné „započitatelné“ pobytové oprávnění – k tomu srov. rozsudek ze dne 12. 3. 2021, čj. 2 Azs 377/2020-29, body 21 a násl.). Z jednoduchého jazykového výkladu § 68 tedy plyne, že dobu fikce oprávněného pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nelze započíst do doby nepřetržitého pobytu dle § 68 odst. 1, pokud cizinec nezískal pobytové oprávnění, o které žádal. V tomto případě tedy dobu fikce oprávněnosti pobytu (z titulu včas podané žádosti o dlouhodobý pobyt; § 47 odst. 2 a 4 zákona o pobytu cizinců) nelze považovat za nepřetržitý pobyt ve smyslu § 68 odst. 1 (pro účely posouzení následné žádosti o povolení k trvalému pobytu). Text zákona nepřipouští jinou výkladovou alternativu.

[12] Nejedná se přitom ani o přepjatý formalismus, jak namítal stěžovatel. Stěžovatel se mýlí, pokud tvrdí, že fikce oprávněnosti pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců postačuje k tomu, aby splnil podmínku nepřetržitého pobytu na území ve smyslu § 68 téhož zákona. Dva instituty cizineckého práva – nepřetržitý pobyt na území dle § 68 a

fikce oprávněného pobytu dle § 47 odst. 4, jakkoli je stěžovatel považuje za stejné či zaměnitelné, mají rozdílný smysl. Stěžovateli tedy nepomůže ani teleologický výklad sporných ustanovení zákona o pobytu cizinců.

[13] Účelem fikce povoleného pobytu je totiž ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti, konkrétně to, aby mohl do rozhodnutí o žádosti setrvat na území ČR. Na základě této ochrany ovšem nelze předjímat výsledek řízení o samotné žádosti. Fikci oprávněného pobytu nelze řádně zohlednit v dalších řízeních (cizinci ulehčuje situaci v tom, že mu umožňuje podat žádost na území ČR, a nenutí ho tak vycestovat za účelem podání žádosti na zastupitelském úřadu; § 69 odst. 5 až 7 zákona o pobytu cizinců). Fikce působí jen tak, jak fikce *má* působit. Vytváří podmínky, aby cizinec mohl na území ČR legálně setrvat do rozhodnutí o své žádosti. Fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců tedy není skutečným povolením k pobytu. „*Takový pobyt na území však – ač oprávněný – není kvalitativně zcela totožný s povolením k dlouhodobému pobytu samotným, neboť jeho smyslem je pouze vytvoření kontinuity mezi jednotlivými pobytovými tituly*“ (viz rozsudky ze dne 29. 3. 2017, čj. 8 Azs 11/2017-32, bod 20, či ze dne 24. 4. 2019, čj. 6 Azs 36/2019-19, bod 17).

[14] Rovněž by bylo proti smyslu shora cit. právní regulace, pokud by se v řízení o žádosti o pobytový titul stavěla *na roveň* fikce oprávněného pobytu a skutečně povolený pobyt. Na rozdíl od pobytového titulu nezakládá fikce oprávněného pobytu dlouhodobé sepětí cizince se státem, na jehož území pobývá. Fikce vychází z existence řízení, ve kterém se rozhoduje o tom, zda bude povolení k pobytu přiznáno. Pokud by však podání žádosti vyvolávalo stejné účinky jako pobytový titul přiznaný na základě této žádosti, toto řízení by ztrácelo smysl.

[15] V průběhu trvání fikce povoleného pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, tj. v době trvání řízení o žádosti stěžovatele ze dne 13. 2. 2012 o povolení k dlouhodobému pobytu, nebylo možno tuto fikci považovat za nepřetržitý pobyt na území na základě pobytového oprávnění, neboť stěžovatelova žádost o dlouhodobý pobyt byla později zamítnuta [§ 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců]. Jinými slovy podmínka nepřetržitého pobytu na území dle cit. § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nebyla splněna (srov. podobně rozsudek ze dne 22. 11. 2017, čj. 1 Azs 268/2017-22, bod 22 a 23; nebo již cit. rozsudek 3 Azs 96/2015 ad.).

[16] Na výše uvedeném nic nemění ani stěžovatelem citovaná směrnice Rady 2003/109/ES. NSS jsou dobře známy principy a pravidla, z nichž tato směrnice vychází (ke vztahu práva EU a zákona o pobytu cizinců srov. zejména rozsudky ze dne 15. 6. 2016, čj. 9 Azs 95/2016-29, č. 3448/2016 Sb. NSS, body 20 a násl., či ze dne 12. 1. 2017, čj. 5 Azs 234/2016-21). Ze směrnice ovšem nevyplývá, že by členské státy měly při rozhodování o dlouhodobě pobývajících rezidentech považovat dobu *fikce* oprávněného pobytu za *skutečně* povolený pobyt. Fikci doby oprávněného pobytu je třeba chápat jako ochranu cizince, který usiluje o status dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Nelze ji ovšem vykládat tak, že členské státy musí pouhou fikci mechanicky započítat jako dobu oprávněného či nepřetržitého pobytu na území (zde bezesbýtku platí argumentace uvedená v bodě [13] a [14] shora). NSS tedy souhlasí se závěrem městského soudu, že § 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců není v rozporu s čl. 4 směrnice 2003/109/ES, tj. článkem, který chrání

pokračování

cizince, kteří bezprostředně před podáním žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na území členského státu.

III.B. *K údajnému pochybení pracovníka na přepážce Ministerstva vnitra a ke lhůtě pro vydání rozhodnutí*

[17] S ohledem na výše uvedené nemůže být důvodná námitka, že pracovník na přepážce ministerstva, u něhož stěžovatel podával žádost o povolení k trvalému pobytu, měl stěžovatele výslovně upozornit, že nesplňuje podmínky pro udělení tohoto pobytového titulu. Je třeba zdůraznit, že v momentě podání žádosti nebylo jisté, zda stěžovatel splňuje podmínku nepřetržitého pobytu ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Pokud by stěžovatel k žádosti ze dne 13. 2. 2012 získal dlouhodobý pobyt, tuto podmínku by splnil. Avšak pokud správní orgány tuto žádost následně zamítly (rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 2. 2019), dobu fikce oprávněného pobytu, tj. dobu od 1. 3. 2012 do 20. 2. 2019, nebylo možné započít jako nepřetržitý pobyt na území dle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Pracovník přepážky nijak nepochybil.

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti navazuje argumentací, kterou (pravděpodobně) upozorňuje, že řízení o jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu mělo být *zastaveno* v řádu týdnů. Stěžovatel dle něj neměl čekat na zamítnutí žádosti po dobu osmi měsíců. Tento průtah stěžovatel považuje za účelový, jelikož v mezidobí pozbyl fikce oprávněného pobytu (*pozn. NSS: jeho žádost o dlouhodobý pobyt byla pravomocně zamítnuta*), a tím ztratil i oprávnění podat žádost o jiný pobytový titul.

[19] NSS v tom souhlasí s městským soudem, který po právu zkritizoval ministerstvo za to, že nedodrželo lhůtu k vydání rozhodnutí dle § 169t zákona o pobytu cizinců. Ani NSS neschvaluje postup správních orgánů v posuzované věci. Upozorňuje správní orgány, aby ve věcech pobytu cizinců rozhodovaly co nejrychleji, tedy bezodkladně, a pokud to nelze, tak v zákonem stanovených lhůtách (viz § 169 a násl. zákona o pobytu cizinců).

[20] Lhůta dle § 169t zákona o pobytu cizinců je lhůtou procesní a pořádkovou. Zákon nespojuje s jejím nedodržením žádné přímé následky. Pokud stěžovatel měl za to, že ministerstvo prodlévá s rozhodnutím o jeho žádosti, mohl podat podnět k opatření proti nečinnosti dle § 80 odst. 3 správního řádu. Přestože je zmeškání pořádkové lhůty dle § 169t vadou řízení, nejde o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, tj. o vadu, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Ani prodlení s rozhodnutím v této věci ovšem nemohlo zasáhnout do rodinného a soukromého života, jak tvrdí stěžovatel. Stěžovatel si jednak mohl a měl být vědom toho, že na základě tehdy účinných ustanovení zákona o pobytu cizinců nebude jeho žádost o povolení k trvalému pobytu úspěšná (ostatně stěžovatel v průběhu řízení tvrdil, že ovládá český jazyk, navíc byl zastoupen právním profesionálem, který se – jak je NSS známo z úřední činnosti – specializuje na cizinecké právo). Z procesní opatrnosti si v meziobdobí mohl a měl požádat též o jiný, „nižší“ pobytový titul. NSS odkazuje též na bod [28] níže, dle něhož v tomto případě nemohlo rozhodnutí ve věci trvalého pobytu zasáhnout do stěžovatelova rodinného života.

III.C. *K posuzování přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života*

[21] Stěžovatel se domnívá, že napadené rozhodnutí ho nepřiměřeně zasáhlo na právu na rodinný a soukromý život, resp. že správní orgány v tomto směru svá rozhodnutí nedostatečně odůvodnily.

[22] V tomto případě ministerstvo zamítlo stěžovatelovu žádost o povolení k trvalému pobytu dle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, jelikož nesplnil podmínku doby nepřetržitého pobytu (§ 68 téhož zákona). Zákon o pobytu cizinců nepředpokládá zvláštní posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí v tomto typu řízení [§ 174a odst. 3 ve spojení s § 75 odst. 1 písm. h) téhož zákona]. „Obecný“ test proporcionality dopadů rozhodnutí o zamítnutí povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života cizince totiž provedl již zákonodárce v § 68 odst. 1 ve spojení s § 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Z hlediska vnitrostátní právní úpravy – v běžných případech a v obecné rovině – lze předpokládat, že cizinec, který na území ČR nepobývá na základě řádného pobytového titulu *nepřetržitě* po dobu pěti let, si zde nevybuduje dostatečné vazby k udělení nejvyššího pobytového oprávnění (povolení k trvalému pobytu). Ministerstvo proto nemusí v každém jednotlivém případě zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince dle § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, bod 16).

[23] Z tohoto pravidla existují výjimky, v nichž vyvstane potřeba zvlášť posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí, a to přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; k tomu např. rozsudek ze dne 12. 12. 2019, čj. 10 Azs 310/2019-32, bod 13, a judikatura tam citovaná). Vždy je však třeba posuzovat okolnosti konkrétního případu (srov. rozsudek ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 320/2019-38, bod 21; či již cit. rozsudek 10 Azs 256/2019, bod 13 a násl. a tam cit. judikaturu). K samotnému testu přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy viz např. rozsudek ze dne 31. 7. 2014, čj. 8 Azs 60/2014-35, bod 21 a násl.

[24] V tomto případě stěžovatel v řízení před ministerstvem předložil doklady o tom, že vlastní byt v Praze, dále v podání ze dne 11. 3. 2019 uvedl, že v ČR má dobrou pověst a řádně podniká (jeho společnost údajně zaměstnává více než 60 lidí). Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí pak doplnil, že v ČR studoval, složil zkoušku z češtiny a je tedy integrován do české společnosti. Takto vylíčené charakteristiky stěžovatele nejsou dost konkrétní k tomu, aby je ministerstvo vůbec muselo posuzovat. Nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na první pohled ani myslitelná, jelikož tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí je jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy (již cit. rozsudek 10 Azs 256/2019, bod 20 a násl.).

[25] Stěžovatel poprvé vznesl „kvalitnější“ námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí v odvolání (ke koncentraci řízení a námitce nepřiměřenosti srov. rozsudek ze dne 24. 3. 2021, čj. 10 Azs 226/2020-52, bod 29). Vedle již zmíněných okolností (práce, vzdělání, jazyk a vlastnictví nemovitosti) doplnil, že žije ve společné domácnosti s partnerkou, která má v ČR povolen trvalý pobyt. Uvedl, že se s ní plánuje oženit, avšak předpokladem pro zachování jejich vztahu je jejich společné faktické soužití. To žalovaná promítla do

pokračování

napadeného rozhodnutí. Na s. 6 a 7 rozhodnutí se věnovala nepřiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života, byť stručně. NSS se ztotožňuje s městským soudem, že vypořádání eventuální nepřiměřenosti rozhodnutí je na samé hraně přezkoumatelnosti, avšak v tomto případě postačuje. Rozhodující je, že žalovaná uvedla, že stěžovatel „*je v produktivním věku, neupozorňoval na žádná zdravotní omezení [...] a stejně tak neprokázal závislost jeho partnerky na jeho pobytu na území*“.

[26] Nutno ovšem doplnit, že v souvislosti se zásahem rozhodnutí do svého rodinného a soukromého života stěžovatel poprvé v kasační stížnosti uvedl, že koncem roku 2020, tj. přibližně ve stejné době, kdy městský soud vydal napadený rozsudek, se jemu a jeho snoubence narodilo dítě.

[27] NSS předesílá, že výjimečné případy nepřiměřených zásahů do rodinného života cizince se přitom rekrutují zejména z kauz, kdy by v důsledku rozhodnutí měli být rodiče odděleni od svých nezletilých dětí, což zjevně odporuje nejlepšímu zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.). Právě proto mohlo být důležité, že posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele není v souladu s aktuálním stavem (podobně rozsudek ze dne 9. 2. 2021, čj. 2 Azs 245/2020-41, bod 19 až 21). NSS tedy musel zvážit, zda je dán důvod k prolomení jedné ze základních zásad řízení ve správním soudnictví promítnuté v § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu*, resp. v nynějším řízení k prolomení zákazu uvádění skutkových novot v řízení o kasační stížnosti (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). Ústavní soud totiž ve zcela výjimečných případech dovodil možnost (a potřebu) přihlížet ke skutkovým či právním novotám [např. náleze ze dne 19. 5. 2020, sp. zn. III. ÚS 3997/19, body 41 násl., bod 56]. V oblasti cizineckého práva půjde typicky o hrozící porušení zásady *non-refoulement* či ve výjimečných případech pak také čl. 8 Úmluvy (např. rozsudky ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 Azs 15/2010-76, a ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011-131).

[28] NSS neshledal v nynější kauze důvody k prolomení zákazu skutkových novot. Ostatně ani stěžovatel v tomto směru – vedle prosté informace o tom, že se mu narodilo dítě – nevznesl konkrétní námitku. Narození dítěte, jakkoli jde o významný okamžik v životě rodiny, nemůže hrát roli při posuzování podmínky splnění času (nepřetržitého pobytu na území) v řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu. V kauze jiného cizince v obdobné situaci NSS uvedl, že udělení „*pobytového oprávnění (nota bene u toho nejvyššího pobytového titulu cizince ve formě povolení k trvalému pobytu) nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu soukromého a rodinného života žadatele. Opačný závěr by ve svém důsledku popíral smysl zakotvení jakýchkoliv dalších zákonných podmínek pro udělení povolení k trvalému pobytu a nelze jej tedy přijmout. Vzhledem k tomu, že správní orgány i soudy dospěly k závěru, že stěžovatel nesplnil základní zákonnou podmínku pro vydání povolení k trvalému pobytu dle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kterou je stanovená délka nepřetržitého pobytu na území České republiky, nebylo již na místě zabývat se přiměřeností rozhodnutí o zamítnutí žádosti z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života stěžovatele a jeho rodiny*“ (rozsudek ze dne 30. 11. 2020, čj. 5 Azs 250/2017-42, bod 27, zvýraznění doplněno). Ani v právě citovaném případě, ani v nynější kauze nevedlo

negativní rozhodnutí o žádosti o povolení trvalého pobytu k zániku oprávnění cizince pobývat v ČR.

[29] V nynější kauze stěžovateli zaniklo toto oprávnění v důsledku zamítnutí jeho žádosti o dlouhodobý pobyt, tj. dne 21. 2. 2019, kdy pozbyl fikci oprávněného pobytu. Negativní rozhodnutí o žádosti o povolení trvalého pobytu ovšem stěžovatele nepřipravilo o jeho dosavadní pobytový titul. Stěžovatel o pobytový titul přišel již před rozhodnutím o své žádosti o trvalý pobyt, tzn. v mezichase, a to nezávisle na nyní sporném rozhodnutí. Stěžovatel se měl domáhat zkoumání přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života právě v řízení o své žádosti o *dlouhodobý* pobyt (viz bod [6] shora), nikoliv nyní v řízení ohledně žádosti o povolení *trvalého* pobytu, tj. pobytového titulu, na který zjevně nemohl dosáhnout.

[30] Zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu neznamena absolutní překážku pobytu stěžovatele v ČR. Možnost vstupu na území ČR mu zůstane zachována, i pokud by v mezichase ne získal jiný pobytový titul. Může tedy udržovat kontakt se členy své rodiny a při splnění zákonných podmínek usilovat i o získání jiného pobytového oprávnění.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[32] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2021

Zdeněk Kühn.
předseda senátu